

Financiële tussenrapportage 2026

Gemeente Meppel

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

Inleiding **3**

Financiën op hoofdlijnen **4**

Toelichting per programma **9**

Inleiding

Hierbij bieden wij u de financiële tussenrapportage 2026 aan. In deze rapportage informeert het college u over de belangrijkste financiële afwijkingen die na het opstellen van de bestuursrapportage 2026 bekend zijn geworden. Er wordt, anders dan de bestuursrapportage, alleen ingegaan op de financiële afwijkingen ten opzichte van de actuele begroting. Door het moment van behandeling van deze rapportage in de raad (november) is voor bijsturen op ontwikkelingen in beleid in het lopende jaar nog weinig tijd.

Het positieve saldo na de bestuursrapportage 2026 is ruim € 1 miljoen. Dit wordt in positieve zin bijgesteld met bijna € 3,9 miljoen naar een positief resultaat van € 4,9 miljoen. Het betreft een bijstelling door met name incidentele meevallers.

De financiële tussenrapportage is opgesteld met peildatum 1 september 2026. De uitkomst van deze financiële tussenrapportage geeft nog geen zekerheid over het jaarrekeningresultaat. Zo is de ontvangen septembercirculaire 2026 nog niet verwerkt. Op het moment van opstellen van dit document zijn de uitkomsten daarvan nog niet doorgerekend. Ook kunnen bijvoorbeeld de ontwikkeling van de grondexploitaties en de open-einderegelingen van het sociaal domein nog financiële impact hebben.

Financiën op hoofdlijnen

Resultaat

De inkomsten en uitgaven in de programmabegroting 2026 kwamen per saldo uit op € 2,5 miljoen positief. Dit is via afzonderlijke raadsbesluiten en de bestuursrapportage 2026 bijgesteld naar € 1 miljoen positief. Dat is het vertrekpunt voor deze rapportage. De geconstateerde financiële afwijkingen van deze tussenrapportage geven een voordelige bijstelling van de raming van bijna € 3,9 miljoen naar een positief begrotingsresultaat van € 4,9 miljoen.

In de tabel hieronder worden de financiële afwijkingen per programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutatie	Structureel/ Incidenteel
Begrotingssaldo 2026 na wijzigingen			**-1.016**	
Thema Samenleving				
Programma 1 - Bewegen en Welzijn				
Stadsbus De Mug (subsidie OV-bureau)	45	-45	0	S
Wet Inburgering	150	-150	0	I
Opvang vluchtelingen		-2.900	-2.900	I
Huur kleedkamers Sportpark Ezinge	-190		-190	S
Programma 2 - Participatie, zorg en minima				
Beschut werk	75		75	S
Woonvoorzieningen Wmo	135		135	I
Ondersteuning Wmo	300		300	S
Eigen bijdrage Wmo		-75	-75	S
Uitvoeringsagenda Jeugd	229		229	I
Onttrekking reserve Uitvoeringsagenda Jeugd		-229	-229	I
Thema Leefomgeving, ruimte en economie				
Programma 4 - Leefomgeving				
Incidenteel onderhoud openbare ruimte	115		115	I
Extra kosten groenonderhoud	120		120	I
Lokale aanpak isolatie	110	-110	0	I
Programma 5 - Ruimtelijke ontwikkeling				
Leges omgevingsvergunningen		-600	-600	I/S
Startbouwimpuls	302	-302	0	I
Programma 6 - Economische ontwikkeling				
Extra onderhoud gebouw de Plataan	60		60	I

Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
Programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
Bijdrage Veiligheidsregio Drenthe	101		101	S
Leges reisdocumenten/huwelijken		-60	-60	I
Kosten Programma Maatschappelijke Weerbaarheid	170		170	I
Onttrekking reserve Maatschappelijke weerbaarheid		-170	-170	I
Algemene dekkingsmiddelen				
Gemeentefonds		-1.900	-1.900	I
Deelneming nutsbedrijven		-270	-270	I
Vennootschapsbelasting	110		110	I
Overhead				
Personeelsbegroting*	878		878	I
Reiskostenregeling	167		167	S
Van 'Stadhuis' naar 'Gemeentehuis'	50		50	I
Eindtotaal deze tussenrapportage	**2.927**	**-6.811**	**-3.884**	
Prognose saldo boekjaar 2026			**-4.900**	

+ = nadeel en - = voordeel

*De bijstelling heeft betrekking op meerdere programma's. In de begrotingswijziging wordt deze verdeling verwerkt.

We lichten de grootste afwijkingen per thema toe:

Thema Samenleving

De grootste bijstelling betreft het overschot op de normvergoeding voor opvang van vluchtelingen. Dit is een bijstelling van € 2,9 miljoen omdat de financiering dit jaar toch ongewijzigd is voortgezet. Een huurbedrag voor kleedkamers op sportpark Ezinge kan vervallen, omdat overgegaan is tot aankoop (zie ook investeringen). Bij de Wmo is sprake van € 300.000 overschrijding door prijsstijgingen en een hoger aantal indicaties. Daarnaast zijn middelen opgenomen voor de uitvoeringsagenda Jeugd, met als dekking een onttrekking aan de reserve Uitvoeringsagenda Jeugd.

Thema leefomgeving, ruimte en economie

Binnen de openbare ruimte en groen is sprake van € 235.000 extra kosten voor (incidenteel) onderhoud. Door verdere ontwikkelingen in Nieuwveense Landen, Danninge Erve en een aantal grote projecten verwachten we € 600.000 meer opbrengsten uit leges Omgevingsvergunningen.

Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid
De meicirculaire van het gemeentefonds heeft een voordeel van € 1,3 miljoen. Een afrekening over voorgaande jaren en actualisatie van de eenheden voor de verdeling van het gemeentefonds geven nog eens een extra voordeel van € 0,6 miljoen. Op de personele kosten is sprake van een tekort van ruim € 800.000.
In de 'Toelichting per programma' worden alle financiële afwijkingen toegelicht.

De structurele effecten van deze tussenrapportage zijn meegenomen in de programmabegroting 2027-2030.

Investeringen
In de tabel hieronder zijn de mutaties op de investeringen weergegeven.

Er wordt één nieuw krediet aangevraagd voor de aankoop van kleedkamers op sportpark Ezinge. Het krediet is benodigd omdat gekozen is voor aankoop, omdat dit over de gehele looptijd goedkoper is dan huur van de kleedkamers. Ook vindt bijstelling plaats van drie bestaande investeringskredieten.

De aanpassing van de investeringskredieten worden verder toegelicht in de 'Toelichting per programma' bij programma 1, 3, 4 en 5.

Investeringsplanning								
bedragen x € 1.000	Beschikbaar krediet	Mutatie	Nieuw krediet	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Mutatie	Nieuw begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering (was)	Netto-investering (wordt)
Programma 1								
Aankoop uitbreiding kleedkamers Sportpark Ezinge	0	1.004	1.004	0	0	0	0	1.004
Programma 3								
Tijdelijke huisvesting Mackayschool	103	243	346	0	0	0	103	346
Programma 4								
Vergroening terrein gemeentewerf	215	60	275	43	49	92	172	183
Programma 5								
Herstel Tracé Nijeveense Grift	125	50	175	20	38	58	105	117
Totaal	**443**	**1.357**	**1.800**	**63**	**87**	**150**	**380**	**1.650**

Financiële positie
Naast het begrotingssaldo geven de financiële kengetallen inzicht in de ontwikkeling van onze financiële positie. Om de financiële positie van gemeenten inzichtelijk en onderling vergelijkbaar te maken, zijn vijf financiële kengetallen voorgeschreven. Op basis van de uitkomsten van deze financiële tussenrapportage geven we een actualisatie van de netto schuldquote en de solvabiliteitsratio.

Ten opzichte van de bestuursrapportage verbetert de netto schuldquote, met name doordat de voor 2026 geraamde lening van € 7 miljoen niet hoeft te worden aangetrokken. De netto schuldquote verandert daarmee in positieve zin van 54% naar 48%. Ook de solvabiliteitsratio verbetert, van 34% naar 35%. Het verwachte hogere eigen vermogen, als gevolg van het resultaat in deze rapportage, draagt hieraan bij. De financiële kengetallen blijven daarmee binnen de vastgestelde streefwaarden.

De verbetering van de financiële positie komt met name door incidentele meevallers. We beseffen dat dit een momentopname is. Ze geven een wel iets vertekend beeld voor de komende jaren (zie ook programmabegroting 2027-2030). Via Kiezen voor de Toekomst werken we aan een balans tussen ambities en taken enerzijds en de middelen (financiën en capaciteit) anderzijds.

Kiezen voor de Toekomst
Binnen het programma Kiezen voor de Toekomst lag in 2026 de nadruk op onderzoek, analyse en voorbereiding. De drie programmalijnen zijn inmiddels zover uitgewerkt dat de uitvoering in 2027 centraal komt te staan.

<u>Preventie in het Sociaal domein</u>
Voor Preventie in het Sociaal domein is de onderzoeksopdracht uitgewerkt langs drie actielijnen: de doorontwikkeling van de sociale basis, het versterken van preventieve voorzieningen en het stimuleren van lichte en collectieve vormen van ondersteuning. De Visie doorontwikkeling sociale basis 2025-2030 is vertaald naar een implementatieplan, dat door het college is vastgesteld. Daarnaast zijn binnen de overige actielijnen verschillende ontwikkelingen in gang gezet die de komende periode verder projectmatig worden uitgewerkt. Door de gefaseerde aanpak wordt een deel van de beschikbare middelen pas in 2027 ingezet. Naar verwachting resteert in 2026 ongeveer € 400.000.

<u>Wijk- en Dorpsgericht Werken</u>
Voor Wijk- en Dorpsgericht Werken is het onderzoek naar de doorontwikkeling van deze aanpak afgerond. Het onderzoek bevestigt de meerwaarde van wijk- en dorpsgericht werken voor de samenwerking met inwoners en partners. En laat zien dat verdere versterking mogelijk is door signalen uit wijken en dorpen structureler te benutten in beleid en besluitvorming. Omdat de nadruk dit jaar lag op onderzoek en planvorming, verschuift een belangrijk deel van de implementatie naar 2027. Naar verwachting blijft in 2026 ongeveer € 100.000 onbesteed.

Investeren in de Toekomst

Binnen Investeren in de Toekomst zijn nulmetingen uitgevoerd en is een benchmarkonderzoek afgerond. De resultaten hiervan zijn verwerkt in een programmaplan, dat in het vierde kwartaal van 2026 gereed is. Het programma richt zich op het toekomstbestendig maken van de organisatie door middel van procesverbetering, digitalisering, datagedreven werken en de inzet van nieuwe technologieën zoals AI. Door de extra tijd die nodig was voor de voorbereidende fase schuift een deel van de geplande investeringen door naar 2027.

Voor alle drie de programmalijnen geldt dat er sprake is van een verschuiving in de planning en niet van een wijziging van de doelstellingen. De uitvoering wordt in 2027 verder opgepakt. De niet bestede middelen in 2026 blijven daarom noodzakelijk voor het realiseren van de oorspronkelijke ambities en beoogde resultaten. Dit zal onderdeel uitmaken van de budgetoverheveling aan het einde van het jaar.

Toelichting per programma

Programma 1: Bewegen en Welzijn

Exploitatie

Stadsbus De Mug
Het OV-bureau heeft de subsidie voor de stadsdiensten verlengd tot en met 31 december 2028. De jaarlijkse subsidie bedraagt € 110.000. Voor 2026 hebben wij de subsidiebijdrage tot en met 1 augustus ontvangen. Daarom stellen wij het budget voor de stadsdiensten budgetneutraal bij met € 45.000 voor de resterende maanden. Dit bedrag wordt zowel aan de inkomsten- als aan de uitgavenkant verwerkt.

Wet Inburgering
De lasten voor de uitvoering van de Wet Inburgering worden met € 150.000 verhoogd. Deze verhoging wordt volledig gecompenseerd door een specifieke uitkering van het Rijk, gebaseerd op de taakstelling van de gemeente. Per saldo is sprake van een budgetneutrale aanpassing van de begroting.

Opvang vluchtelingen
We verwachten in 2026 een overschot van € 3,2 miljoen op de compensatie die we ontvangen voor de opvang van vluchtelingen. Eerder was sprake van een wijziging in de financiering voor opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De normvergoeding zou omgezet worden naar vergoeding van werkelijke kosten. Daardoor was de verwachting dat we dit jaar een beperkt overschot zouden hebben van € 300.000. Inmiddels is bekend dat de nieuwe manier van financiering voor Meppel pas ingaat in 2027, waarbij een deel van de kosten op basis van een normvergoeding zal blijven. We stellen de raming van het overschot daarom bij met € 2,9 miljoen positief.

Huur kleedkamers Sportpark Ezinge
Omdat overgegaan is tot aankoop van kleedkamers op Sportpark Ezinge kan het budget voor de huur vervallen. Er was vanaf 2026 jaarlijks € 190.000 begroot voor een periode van 10 jaar. Hier komen vanaf 2027 de kapitaallasten van de gevraagde investering voor in de plaats. Zie toelichting hieronder.

Investeringen

Aankoop kleedkamers Sportpark Ezinge
Onlangs is besloten de nieuwe kleedkamers voor sportpark Ezinge te kopen in plaats van te gaan huren. Daarom wordt een investeringskrediet van € 1.004.300 aangevraagd. Over een periode van 10 jaar zijn de kapitaallasten van de investering totaal ongeveer € 1 miljoen lager dan de huur van de kleedkamers.

Exploitatie

Gemeentelijke Kredietbank

Er dienen nog enkele besluitvormende stappen te worden doorlopen, waaronder de verkoop van het pand aan de Overcingellaan 15 in Assen, om het liquidatietraject volledig af te ronden. Het uitgangspunt blijft om de gemeenschappelijke regeling (GR) vóór 1 januari 2027 op te heffen. In onze begroting is rekening gehouden met een bijdrage aan de GR voor een negatief resultaat. Wanneer de liquidatie van de GR GKB daadwerkelijk in 2026 kan worden afgerond, wordt in plaats van een negatief resultaat een positief financieel resultaat verwacht. Dit komt door de opbrengst uit de verkoop van het pand. De begrote bijdrage aan de GR GKB ter hoogte van € 133.000 valt dan vrij. Vooralsnog stellen we de raming niet bij omdat we nog met onvoldoende zekerheid kunnen zeggen of het helemaal afgerond wordt in 2026.

Beschut werk

De deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling Reestmond hebben met Reestmond een identieke dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor het beschut werk. Hierin is afgesproken dat de begeleidingskosten jaarlijks gebaseerd worden op het landelijk vastgestelde bedrag wat we ontvangen van het Rijk. Dit bedrag wordt in het lopende boekjaar door het Rijk gecommuniceerd. Omdat nu duidelijk is dat het jaarbedrag met bijna € 3.000 per medewerker is verhoogd komen de totale uitgaven over 2026 € 75.000 hoger uit.

Woonvoorzieningen

Op het budget voor woonvoorzieningen wordt een overschrijding van € 135.000 verwacht. Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal omvangrijke woningaanpassingen en de plaatsing van meerdere woonunits in het lopende jaar. Dergelijke voorzieningen brengen hoge eenmalige kosten met zich mee en zijn slechts beperkt voorspelbaar.
Door de aanhoudende krapte op de woningmarkt kunnen inwoners minder vaak verhuizen naar een passende woning. Hierdoor doen zij vaker een beroep op de Wmo voor aanpassingen aan hun huidige woning, zodat zij langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Deze ontwikkeling leidt tot een stijging van zowel het aantal aanvragen als de gemiddelde kosten per voorziening. Aanpassing van de huidige woning is vaak duurder dan eventuele aanpassing van een meer passende woning.

Ondersteuning Wmo

Op ondersteuning Wmo wordt een overschrijding van € 300.000 verwacht. Deze overschrijding kent meerdere oorzaken. De tarieven zijn hoger dan waarmee bij het opstellen van de begroting rekening is gehouden door een hogere verplichte indexatie op basis van de OVA-systematiek. Ook zijn de tarieven voor begeleiding Wmo gewijzigd door nieuwe inkoop. Beide ontwikkelingen zijn pas na vaststelling van de begroting definitief geworden.

Daarnaast neemt de vraag naar begeleiding en dagbesteding toe. Er is sprake van een groei van het aantal indicaties, die met name samenhangt met een toename van inwoners met psychiatrische problematiek en complexere ondersteuningsvragen. De aanhoudende wachtlijsten binnen de geestelijke gezondheidszorg versterken deze ontwikkeling. Hierdoor is vaker ondersteuning vanuit de Wmo nodig om stabiliteit bij inwoners te behouden en escalatie van problematiek te voorkomen.

Eigen bijdrage Wmo

De opbrengsten uit de eigen bijdrage Wmo vallen naar verwachting € 75.000 hoger uit dan begroot. Door het toegenomen aantal indicaties neemt ook het aantal inwoners toe dat een eigen bijdrage verschuldigd is. Hierdoor worden hogere inkomsten uit de eigen bijdrage gerealiseerd dan waarmee bij het opstellen van de begroting rekening is gehouden.

Jeugdhulp

Op basis van de laatste prognoses komen we voor jeugdhulp aan het einde van het jaar uit op een overschot van ongeveer € 500.000. We zien dat de kosten op jaarbasis van de duurste jeugdhulpcasussen dit jaar iets lager zijn dan voorgaande jaren. Vooralsnog stellen we het budget niet bij. Reden hiervoor is dat het een open einde regeling betreft en we niet kunnen voorspellen of er nog een hoge indicatie bij zal komen.

Uitvoeringsagenda Jeugd

Als vervolg op de in 2023 vastgestelde Jeugdnota is nu de Uitvoeringsagenda Jeugd opgesteld. Met de Uitvoeringsagenda werkt de gemeente aan een jeugdstelsel waarin jeugdigen en gezinnen tijdig passende ondersteuning ontvangen. In dit stuk is de uitwerking van de belangrijkste opgaven voor de komende jaren opgenomen. De uitvoeringsagenda is in september 2026 toegestuurd aan de gemeenteraad.
We verwachten in 2026 € 229.000 aan kosten. Daarvoor doen we een beroep op de bestemmingsreserve 'Uitvoeringsagenda Jeugd' die bij de Jaarstukken 2025 is gevormd met ontvangen middelen van het Rijk.

Programma 3: Onderwijs, cultuur en media

Investeringen

Tijdelijke huisvesting Mackayschool

De gemeente moest in het kader van haar zorgplicht voorzien in tijdelijke uitbreiding van 3 lokalen bij de Mackayschool. Bij de voorbereiding van deze plannen ontstond de mogelijkheid om zes tweedehands lokalen aan te schaffen in plaats van noodlokalen huren. Dat is een duurzamere en goedkopere oplossing en levert bovendien meer capaciteit op. De benodigde investering valt € 243.000 hoger uit dan aan de voorkant was voorzien. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door aanvullende eisen die in de vergunning zijn gesteld aan de fundering en grondverbetering. De kosten van demontage, transport en montage van de units zijn ook aanzienlijk hoger dan in eerste instantie was geraamd. Ook is de CV-installatie vervangen en LED-verlichting toegepast. De verwachting is dat de units daarmee nog 10 jaar kunnen worden ingezet voor huisvestingsopgaven in het onderwijs. Daarmee is het financieel nog steeds de meeste gunstige oplossing gebleken.

Programma 4: Leefomgeving

Exploitatie

Onderhoud openbare ruimte

We hebben € 115.000 overschrijding door incidenteel onderhoud in de openbare ruimte. Er waren baggerwerkzaamheden in de Sethehaven nodig naar aanleiding van een vastgelopen schip. Daarnaast werden herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan de fontein in het Wilhelminapark als gevolg van een onverwacht defect.

Groenonderhoud

De kosten voor extra groenonderhoud hebben betrekking op het uitbesteden van het knippen van hagen in verband met ziekteverzuim. Ook hebben we hogere kosten voor het bestrijden van nesten van de eikenprocessierups.

Lokale aanpak isolatie

In het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) heeft de gemeente Meppel een specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie (Spuk LAI) ontvangen. Deze specifieke uitkering heeft als doel slecht geïsoleerde koopwoningen (energielabel D, E, F of G) te verduurzamen. Een deel van de beschikbare middelen wordt ingezet voor het soortenmanagementplan (inventarisatie van de aanwezigheid van beschermde diersoorten binnen het bebouwde gebied). Hiermee wordt natuurvriendelijk isoleren mogelijk gemaakt en kunnen woningeigenaren isolatiemaatregelen uitvoeren met inachtneming van de wettelijke bescherming van bijvoorbeeld vleermuizen en vogels.

Naast de Spuk LAI hebben we hiervoor aanvullend een bijdrage van de provincie ontvangen. In 2026 wordt de Spuk LAI daarnaast ingezet voor de implementatie van de aanpak. Denk aan de inrichting van de uitvoering, communicatie richting inwoners en de opstart van de dienstverlening door de gecontracteerde uitvoeringspartij. De totale kosten in 2026, met daar tegenover inkomsten, zijn € 110.000.

Investeringen

Vergroening terrein gemeentewerf

In de bestuursrapportage is het investeringskrediet verhoogd naar € 215.000 in verband met het aanleggen van een drainagesysteem om wateroverlast in de toekomst te voorkomen. Het project is afgerond en de totale kosten zijn € 60.000 hoger uitgekomen. In dit project was onvoldoende inzicht in de bijkomende kosten (waaronder aanschaf van materiaal) om de vergroening uit te voeren en de prijsstijgingen gedurende het project. Vanuit het Fluvius samenwerkingsverband ontvangen we vanuit de herverdeling van de Impulsgelden Klimaatadaptatie naar verwachting nog € 49.000 extra bijdrage. Een groot deel van de meerkosten worden door deze middelen gedekt.

Programma 5: Ruimtelijke ontwikkeling

Exploitatie

Leges Omgevingsvergunningen

We hebben meer opbrengsten uit leges omgevingsvergunning door verdere ontwikkeling van de woonwijk Nieuwveense landen en een nieuw deel van Danninge Erve. De prognose is dat deze trend zich voortzet. Verder is sprake van een aantal grote projecten, onder andere Schouwburg Ogterop, nieuwbouw Kindcentrum en sporthal Nieuwveense Landen.

Startbouwimpuls (SBI)

Voor de ontwikkeling van betaalbare woningen hebben we bij het Rijk en Provincie middelen aangevraagd en ontvangen vanuit de regeling Startbouwimpuls en de regeling Transformatie en Woningsplitsing Drenthe. De ontvangen middelen worden gefaseerd als subsidie uitgekeerd aan de ontwikkelaars van drie woningbouwprojecten. De uitgaven in 2026 bedragen € 302.000 en worden gedekt door de ontvangen middelen.

Investeringen

Herstel Tracé Nijeveense Grift

Door onvoorziene reparatiewerkzaamheden aan de aansluitende duiker en aanvullende eisen vanuit het waterschap is sprake van meerkosten van € 50.000. Vanuit het Fluvius samenwerkingsverband ontvangen we vanuit de herverdeling van de Impulsgelden Klimaatadaptatie naar verwachting nog een aanvullende bijdrage van € 38.000.

Programma 6: Economische ontwikkeling

Exploitatie

Gebouw de Plataan

In de Plataan zijn klimaatklachten opgelost en tevens airco's op twee plaatsen geplaatst. Daarnaast was sprake van onvoorzien onderhoud en is voor veiligheid een camerasysteem aangebracht.

Programma 7: Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Exploitatie

Bijdrage Veiligheidsregio Drenthe

De bijdrage aan de Veiligheidsregio Drenthe (VRD) stijgt in 2026 met € 101.000. Dit komt vooral door een lagere bijdrage van het Rijk en extra kosten voor Weerbaar Drenthe, brandweervrijwilligers en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).

Leges

De gemeentelijke legesopbrengsten van onder andere reisdocumenten en huwelijken vallen dit jaar naar verwachting € 60.000 hoger uit. Dit komt door een combinatie van meer aanvragen en een in de legesverordening vastgesteld hoger tarief dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Onttrekking reserve maatschappelijke weerbaarheid

We stellen voor om voor fase 0 van het Programma Maatschappelijke Weerbaarheid maximaal € 170.000 exclusief btw uit de beschikbare reserve te gebruiken. Hiervan is maximaal € 140.000 bestemd voor de tijdelijke inzet van een kwartiermaker en een externe specialist in bedrijfscontinuïteit, beiden voor 0,5 fte. Daarnaast is € 25.000 beschikbaar voor maatregelen die direct nodig zijn en € 5.000 voor onvoorziene kosten en de afronding. Het bedrag mag alleen worden gebruikt voor fase 0, die loopt tot en met 31 december 2026. Na afloop leggen we verantwoording af over de werkelijke uitgaven.

Algemene dekkingsmiddelen

Exploitatie

Gemeentefonds

In de raming van het gemeentefonds voor dit jaar zijn de financiële effecten van de meicirculaire 2026 nog niet meegenomen. De circulaire levert een positief verschil op van € 1,3 miljoen. Hier tegenover staan nog wel € 0,2 miljoen aan extra uitgaven. De gunstige afwijking van per saldo € 1,1 miljoen is voornamelijk te vinden in een structurele compensatie voor lonen en prijzen op basis van de WSW (€ 0,6 miljoen) en een toename van een aantal eenheden bij de verdeelmaatstaven (€ 0,5 miljoen).

Een actuele berekening (na de meicirculaire) laat nog een voordeel zien van € 0,6 miljoen. Deze bestaat uit een afrekening over voorgaande jaren (€ 0,2 miljoen) en opnieuw een bijstelling van de verdeelmaatstaven door een actualisatie van het aantal eenheden (€ 0,4 miljoen).

Ten opzichte van de raming uit de bestuursrapportage 2026 is de gemeentefondsuitkering met € 1,9 miljoen gestegen. De totale gemeentefondsuitkering over 2026 komt daarmee op ruim € 100 miljoen.

Deelneming nutsbedrijven
Het dividend van Rendo is hoger door het verbeterde resultaat over 2025. Dit leidt tot een bijstelling van €270.000.

Vennootschapsbelasting
Door het positieve resultaat van de grondexploitaties in 2025 betalen we meer vennootschapsbelasting. Bij een winst boven € 1 miljoen mogen we niet alle verliezen uit eerdere jaren verrekenen. Boven deze grens mogen we slechts 50% van de resterende winst verrekenen. Daarom verwachten we een extra belastinglast van € 110.000. In de begroting is al € 41.000 opgenomen.

Overhead

Exploitatie

Personeelsbegroting
In de bestuursrapportage 2026 hielden we rekening met een nadeel op de personeelsbegroting van € 500.000 tot € 750.000. Op basis van de huidige prognose komt het nadeel uit op € 878.000. Het nadeel ontstaat vooral door de inzet van externe medewerkers. Bij ziekte is soms vervanging nodig om het werk door te laten gaan. Ook lukt het door de krapte op de arbeidsmarkt niet altijd om direct een opvolger te vinden wanneer een medewerker vertrekt. In die gevallen zetten we tijdelijk externe medewerkers in om vacatures te overbruggen. De kosten hiervan zijn vaak hoger dan de vaste loonkosten. Daarnaast huren we voor bepaalde werkzaamheden specialistische kennis in die we niet zelf in huis hebben. Dit speelt onder andere bij juridische zaken en communicatie. Bij verschillende teams is ook sprake van een dakpansgewijze constructie. Een nieuwe medewerker begint dan voordat de vertrekkende medewerker uit dienst gaat. Dit kost tijdelijk extra geld, maar zorgt er wel voor dat kennis en lopende dossiers goed worden overgedragen.

Om meer grip te krijgen op de externe inhuur werken we aan een integraal strategisch personeelsbeleid (2027), waarvan het strategisch personeelsplan onderdeel uitmaakt. Hiermee brengen we toekomstige personeelsbehoeften, uitstroom, ontwikkelmogelijkheden en kwetsbaarheden in beeld, zodat tijdiger kan worden gestuurd op behoud, ontwikkeling en instroom van medewerkers.

Tegelijkertijd vraagt de aanhoudende arbeidsmarktkrapte om een bredere aanpak. Naast werving en selectie onderzoeken we hoe we onze dienstverlening duurzaam kunnen organiseren, onder meer door procesverbetering, robotisering, digitalisering en samenwerking met andere gemeenten en externe partners. Daarbij blijft externe inhuur beschikbaar voor specialistische expertise en tijdelijke capaciteitsvraagstukken, maar streven we ernaar structurele werkzaamheden zoveel mogelijk duurzaam te organiseren binnen de eigen organisatie, in regie of in samenwerkingsverbanden.

Reiskostenregeling

Vanaf 1 juli 2026 geldt een nieuwe reiskostenregeling. De vergoeding voor woon-werkverkeer stijgt van € 0,11 naar € 0,25 per kilometer. Ook ontvangen medewerkers voortaan een vergoeding als zij met de fiets reizen. Dit leidt in 2026 tot € 167.000 aan extra kosten. Vanaf 2027 bedragen de extra structurele kosten € 334.000 per jaar.

Van 'Stadhuis' naar 'Gemeentehuis'

We geven opvolging aan de op 27 november 2025 aangenomen motie 'Huis van de Gemeente' om de benaming ‘Stadhuis’ te wijzigen naar 'Gemeentehuis'. Het budget voor de herinrichting van het gemeentehuis en de werf geeft onvoldoende ruimte om de kosten hiervan op te vangen. De kosten wordt geraamd op € 50.000 voor gevelbelettering, bewegwijzering, communicatie en aanpassing van systemen. De wijziging heeft geen juridische gevolgen.